

Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het „Voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 94/67/EG betreffende de verbranding van gevaarlijke afvalstoffen”⁽¹⁾

(98/C 214/02)

De Raad heeft op 2 februari 1998 besloten, overeenkomstig artikel 198 van het EG-Verdrag het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De Afdeling voor milieu, volksgezondheid en consumentenvraagstukken, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 31 maart 1998 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Gardner, de heren Ceballo Herrero en Colombo traden op als corapporteurs.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn op 29 en 30 april 1998 gehouden 354e Zitting (vergadering van 29 april) het volgende advies uitgebracht, dat met 110 stemmen vóór, bij 1 onthouding is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. De bedoeling van het voorstel is het toepassingsgebied van het onlangs door de Raad goedgekeurde principe van geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging [IPPC; Richtlijn 96/61/EG⁽²⁾] uit te breiden tot Richtlijn 94/67/EG inzake de verbranding van gevaarlijke afvalstoffen⁽³⁾. Hiertoe moet artikel 8 van deze Richtlijn geheel worden herzien en dient er een bijlage aan te worden toegevoegd. Op die manier, d.w.z. door voortaan de lozing van afvalwater — en dan vooral het gasreinigingswater — van verbrandingsovens voor gevaarlijke stoffen aan banden te leggen, moet worden voorkomen dat vervuilende stoffen vanuit de lucht in het water terechtkomen.

2. Algemene opmerkingen

2.1. Het is een goede zaak dat de Commissie probeert de uitstoot van gevaarlijke stoffen aan banden te leggen. Het Comité stemt dan ook in met haar voorstel, al wil het er wel de volgende kanttekeningen bij plaatsen:

2.2. De Commissie wil terecht voorkomen dat verontreiniging van het ene milieucompartiment naar het andere wordt verschoven. Het is daarom van wezenlijk belang voor een goed milieubeheer dat IPPC-maatregelen in Richtlijn 94/67/EG worden opgenomen. In veel lid-staten zijn al grenswaarden vastgesteld voor de lozing van afvalwater door verbrandingsovens voor gevaarlijke stoffen. Er bestaan echter grote verschillen: in sommige lid-staten gelden helemaal geen grenswaarden, terwijl minstens één lid-staat op dit gebied juist een streng beleid voert.

2.3. Met het voorstel wordt beoogd in de hele Unie voor alle lozingen dezelfde grenswaarden in te voeren en zo de verontreiniging van water te beperken. Een aantal van de voorgestelde grenswaarden lijkt te zijn

overgenomen uit nationale wetgevingen. Het Comité vraagt zich dan ook af of wel voldoende onderzoek is verricht en of voldoende gegevens over praktijksituaties zijn verzameld om ervoor te zorgen dat de voorgestelde waarden in de hele Unie kunnen worden ingevoerd.

2.3.1. Verder zouden voor sommige in de bijlage genoemde stoffen de uniforme emissiewaarden minimumwaarden zijn, zodat lid-staten zo nodig strengere waarden kunnen vaststellen, afhankelijk van de massa van het geloosde afval, de gevoeligheid van de recipiënt en het plaatselijke milieu (bijvoorbeeld de natuurlijke variatie in de samenstelling van water).

2.3.2. De Commissie heeft onlangs een gerechtelijke procedure tegen maar liefst zes lid-staten in gang gezet, omdat zij bij de omzetting van de Basisrichtlijn 94/67/EG in gebreke zijn gebleven. Hieruit blijkt wel dat zich duidelijke uitvoeringsproblemen kunnen voordoen. Daarom is het des te belangrijker dat de wijziging in kwestie door de juiste gegevens wordt geschraagd die voor de hele Unie opgaan.

2.3.3. Volgens het Comité wijkt het Commissievoorstel af van een aantal in de onlangs goedgekeurde IPPC-richtlijn opgenomen beginselen, en dan met name van artikel 9, lid 4, waarin staat dat emissiegrenswaarden op elke afzonderlijke locatie moeten worden afgestemd en deel dienen uit te maken van een vergunning voor die locatie. Op die manier wordt het plaatselijk milieu recht gedaan; bovendien is het in overeenstemming met het subsidiariteitsbeginsel.

2.3.4. De Commissie lijkt haar voorstel echter alleen af te stemmen op artikel 18, lid 1 van de IPPC-richtlijn, waarin sprake is van EU-emissiegrenswaarden. Er moet dan ook duidelijkheid komen over de vraag in hoeverre beide artikelen op gespannen voet met elkaar staan en welke van de twee voor het voorstel het belangrijkste is. Anders bestaat het gevaar dat lid-staten niet weten waar ze aan toe zijn.

⁽¹⁾ PB C 13 van 17.1.1998, blz. 6.

⁽²⁾ PB L 257 van 10.10.1996.

⁽³⁾ PB L 365 van 31.12.1994.

2.4. Gezien het gebrek aan informatie over grote aantallen niet-commerciële „eigen” verbrandingsovens voor gevaarlijke stoffen (bijvoorbeeld op het terrein van onderzoekscentra) en de verwarring onder lid-staten en exploitanten van verbrandingsinstallaties over wat nu wel en niet gevaarlijke afvalstoffen zijn, vreest het Comité dat de totale kosten en de gevolgen van het voorstel nog niet goed in kaart zijn gebracht.

2.4.1. In recente voorstellen om de EU-lijst van gevaarlijke stoffen [94/904/EG⁽¹⁾] en de Europese catalogus van afvalstoffen [94/3/EG⁽²⁾] uit te breiden, worden rioolslib en residuen van installaties voor de behandeling van rioolwater als mogelijk gevaarlijk aangemerkt. Als deze documenten worden uitgebreid of herzien, zouden ze wel eens voor veel meer installaties kunnen gaan gelden.

2.4.2. Het is eveneens onduidelijk in welke gevallen ziekenhuisafval door de aanwezigheid van cytotoxische of andere potentieel schadelijke stoffen als gevaarlijk moet worden beschouwd. Ook dit zou kunnen leiden tot een forse toename van het aantal installaties waarop de betrokken regelingen van toepassing zijn. Vandaar dat een strikte afbakening noodzakelijk is.

3. Bijzondere opmerkingen

3.1. *Toelichting — VI. Kosten en baten van optreden of nietsdoen*

3.1.1. Hoewel er onderzoek is verricht naar de kosten en baten van Richtlijn 94/67/EG, is het heel goed mogelijk dat het aantal en ook de inzetbaarheid van de installaties in kwestie inmiddels allang niet meer dezelfde zijn als in 1994. Het voorstel om afvalwater apart te behandelen, zou bovendien wel eens veel extra kosten met zich mee kunnen brengen, vooral als bestaande installaties deze taak er moeilijk bij kunnen nemen. Het bevreemdt het Comité daarom dat het voorstel geen analyse van de kosten en baten van deze extra taken bevat.

3.2. *(Artikel 1 = nieuw) artikel 8, lid 1 en 3*

3.2.1. Lid 1 zou als volgt moeten worden gewijzigd: „Potentieel verontreinigend afvalwater van een verbrandingsinstallatie mag alleen worden geloosd indien daartoe door de bevoegde autoriteiten een vergunning is verleend.”

3.2.2. Een verbrandingsinstallatie vangt regenwater op en voert het af, zodat dit niet in de installatie zelf terecht komt en dus ook niet verontreinigd kan raken. De voorgestelde richtlijn zou dan ook niet moeten gelden voor regenwater.

3.2.3. Ongeacht de (voor)behandeling en zuivering van water moeten vóór en na deze fase en zeker ook vóór lozing in waterlopen of het riool monsters worden genomen.

3.2.4. Zo geformuleerd, betekenen deze passages dat regenwater en/of koelwater dat een „installatie” ook zou kunnen lozen, eveneens als vervuild wordt beschouwd, zodat ook hiervoor een vergunning nodig zou zijn. Uit het Commissievoorstel valt echter op te maken dat de grenswaarden in bijlage IV alleen gelden voor afvalwater dat bij gasreiniging ontstaat. Artikel 8 is op dit punt echter allesbehalve duidelijk en zou dan ook scherper moeten worden geformuleerd.

3.2.5. Ook dient in artikel 8 duidelijk te worden gemaakt hoe het moet worden toegepast als geen natte, maar droge reinigingsmethoden worden gevolgd (ook als bijvoorbeeld geen natte gasreiner wordt gebruikt, is voor de lozing van afvalwater wel een vergunning nodig; de grenswaarden in bijlage IV zouden in dit geval echter niet moeten gelden).

3.3. *(Artikel 1 = nieuw) Artikel 8, lid 4*

3.3.1. Om verwarring te voorkomen, dient duidelijk te worden gemaakt wat precies als het punt van lozing van een verbrandingsinstallatie wordt beschouwd. Ook moet worden aangegeven dat dit artikel zowel bij lozing in waterlopen als bij lozing in het rioolstelsel van toepassing is.

3.3.2. In sommige gevallen wordt het afval van een verbrandingsoven naar een grote, complexe installatie voor behandeling van afvalwater geleid, waar verdere behandeling plaatsvindt. In dergelijke gevallen is voor de hele locatie een vergunning nodig. Zo'n locatie kan één of meer verbrandingsovens omvatten, waarvan de lozingen naar de gecombineerde verwerkingsinstallaties worden gevoerd. Ook ander afval, dat bijvoorbeeld met regenwater wordt meegespoeld of bij het reinigen van vuilcontainers ontstaat, zou hierin terecht kunnen komen. De vraag is hoe gecontroleerd moet worden of de grenswaarden op zulke locaties al dan niet worden overschreden. Het berekenen van de massabalans van bepaalde stoffen kan een moeilijke zaak zijn, omdat sommige van deze verontreinigende stoffen al van nature in water voorkomen en er bovendien een gecompliceerd, moeilijk in kaart te brengen verdunningsproces plaatsvindt. Bindende voorschriften zijn daarom moeilijk voorstelbaar.

(1) Besluit van de Raad van 22 december 1994; PB L 356 van 31.12.1994.

(2) Besluit van de Commissie van 20 december 1993; PB L 5 van 7.1.1994.

3.3.3. In complexe installaties⁽¹⁾ zou het berekenen van de massabalans geen haalbare kaart zijn, omdat de samenstelling en de omvang van de lozingen nogal variëren. Ook het aantal meetpunten zou dan nodeloos groot moeten zijn. Hier is dan ook enige flexibiliteit geboden zodat alternatieve methoden kunnen worden toegepast.

3.3.4. In dit artikel wordt bovendien voorbijgegaan aan de gevoeligheid van de recipiënt en aan de vraag of het gaat om vuil rioolwater, in welk geval de rioleringsmaatschappij voor verdere zuivering zorgt, binnenwateren of kustwateren. Voor een juist begrip van het Commissievoorstel dient de tegenstrijdigheid tussen artikel 9, lid 4, en artikel 18, lid 1, van de IPPC-richtlijn uit de weg te worden geruimd.

3.4. (Artikel 1 = nieuw) Artikel 8, lid 6

3.4.1. Duidelijk moet worden gemaakt in welke gevallen de „operationele controleparameters” gehanteerd dienen te worden. De temperatuur kan de kans op verdere reacties beïnvloeden. Voor de troebelheid van tussentijdse lozingen is geen parameter nodig, omdat hierin bij latere bewerkingen nog veranderingen kunnen optreden. Meting van het debiet is belangrijk bij het „instroompunt”, het laatste lozingspunt en — ter correctie van de onderzoeksuitslagen — op punten waar monsters van verontreinigende stoffen worden genomen. Belangrijkste controleparameter m.b.t. de lozing van afvalwater is de pH-waarde.

3.5. (Artikel 1 = nieuw) Artikel 8, lid 7

3.5.1. Eisen inzake analyses en de monsterneming moeten in verhouding staan tot het te verwachten afval in het lozingswater (zie ook hieronder).

3.6. (Artikel 1 = nieuw) Artikel 8, lid 8

3.6.1. Het Comité stemt in met de voorgestelde frequenties voor het nemen van monsters van de verontreinigende stoffen 1 t/m 4 van bijlage IV, maar vindt dat een maandelijks meting zou moeten volstaan voor de stoffen 5 t/m 14. Ook hier geldt dat de lid-staten en/of de regelgevende autoriteiten zelf moeten kunnen uitmaken of strengere controles nodig zijn.

3.7. (Artikel 1 = nieuw) Artikel 8, lid 10

3.7.1. Dit artikel wekt de suggestie dat opvangcapaciteit nodig is voor al het regenwater, dus ook als het mogelijk niet verontreinigd is. Rechtstreeks afgevoerd

en dus niet verontreinigd regenwater zou niet opgeslagen hoeven te worden (zie het commentaar op artikel 8, lid 1).

3.7.2. De bepaling zou als volgt gewijzigd moeten worden:

„Bovendien wordt voorzien in opvangcapaciteit voor mogelijk verontreinigd regenwater dat van het terrein van de verbrandingsinstallatie wegvloeit en voor verontreinigd water dat ontstaat bij overlopen of bij brandbestrijding; deze opvangcapaciteit moet groot genoeg zijn voor elke denkbare hoeveelheid wegvloeiend regenwater dat bij een dergelijke gebeurtenis ontstaat.”

3.8. (Artikel 1 = nieuw) bijlage IV

3.8.1. In artikel 9, lid 4 van de IPPC-richtlijn staat dat bij het verlenen van vergunningen rekening moet worden gehouden met geografische en lokale omstandigheden. Zoals al gezegd, is dit artikel in tegenspraak met artikel 18, lid 1 van dezelfde richtlijn, waarin wordt aangedrongen op invoering van in de hele Unie geldende grenswaarden voor de verbranding van gevaarlijke afvalstoffen.

3.8.2. Het Comité is het ermee eens dat voor zwevende vaste stoffen, zeer giftige metalen (punt 2 t/m 4 van de bijlage) en dioxinen en furanen (punt 15 van de bijlage) EU-grenswaarden nodig zijn. De mate waarin de andere metalen (punt 5 t/m 14 van de bijlage) van nature voorkomen, verschilt echter nogal. In één regio van het Verenigd Koninkrijk doen zich bijvoorbeeld de volgende variaties voor (in µg/l):

koper: rivier <1 - 12,6, riviermonding <1 - 297;

zink: rivier <4 - 103, riviermonding <4 - 105;

nikkel: rivier <5 - 30, riviermonding <3 - 72.

3.8.3. Sommige installaties lozen zo weinig afvalwater, dat de hoeveelheid metalen 5 t/m 14 die in het milieu terecht komt — gelet op de natuurlijke variatie, het relatieve debiet en de verdunningseffecten — verwaarloosbaar is.

3.8.4. De in de bijlage voorgeschreven grenswaarden voor de metalen 5 t/m 14 gaan voorbij aan lokale milieoverschillen. Deze stoffen kunnen volgens het Comité het best aan banden gelegd worden als de grenswaarden worden vervangen door referentiewaarden.

⁽¹⁾ Hergebruik van lozingsvloeistoffen, meerfasige reiniging of multiverbrandingsinstallatie.

3.9. Artikel 2

3.9.1. Het Commissievoorstel is de samenwerkingsprocedure ingegaan. Deze procedure duurt altijd lang,

al valt moeilijk te zeggen hoe lang precies. De datum „januari 1998” zou dan ook moeten worden vervangen door:

„x maanden na goedkeuring van de richtlijn”.

Brussel, 29 april 1998.

De voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

T. JENKINS

Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het „Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de beperking van de emissie van stikstofoxiden door civiele subsonische straalvliegtuigen”

(98/C 214/03)

De Raad heeft op 13 februari 1998 besloten, overeenkomstig artikel 84, lid 2 van het EG-Verdrag, het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het voornoemde voorstel.

De Afdeling voor milieu, volksgezondheid en consumentenvraagstukken, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 31 maart 1998 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Gafo Fernández, mevrouw Ström en de heer Tsirimokos traden op als corapporteurs.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 354e Zitting (vergadering van 29 april 1998) het volgende advies met 119 stemmen vóór en 2 stemmen tegen, bij 2 onthoudingen goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. Het richtlijnvoorstel is bedoeld om de toenemende NO_x-uitstoot van straalvliegtuigen een halt toe te roepen. De verwachting is dat het luchtverkeer de komende jaren sterk zal groeien. Daarom moeten nieuwe motoren van vliegtuigen die binnen de Unie vervoersdiensten verlenen minder NO_x uitstoten.

1.2. Hiertoe worden nieuwe grenswaarden ingevoerd voor de NO_x-emissies van de motoren, waarbij twee stuwkrachtniveaus worden onderscheiden. Tegelijkertijd wordt lid-staten verboden om vliegtuigen te registreren met motoren die niet aan de eisen van de richtlijn voldoen.

1.3. Om fabrikanten van vliegtuigmotoren en luchtvaartmaatschappijen de tijd te geven zich op deze nieuwe situatie in te stellen, worden twee referentiedata gehanteerd. Vanaf 31 december moeten nieuwe motoren aan de nieuwe beperkende bepalingen voldoen, en vanaf 31 december 2007 mogen vliegtuigen niet meer worden voorzien van motoren die vóór de inwerkingtreding van deze richtlijn zijn gefabriceerd.

1.4. Het verbod geldt alleen voor vliegtuigen die in een lid-staat van de Unie zijn geregistreerd, en dus niet voor in derde landen geregistreerde vliegtuigen die over de Unie vliegen of er een tussenlanding maken.

1.5. Het voorstel is gebaseerd op de resolutie die het Committee on Aviation Environmental Protection (CAEP), een onderdeel van de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie (ICAO), tijdens zijn derde vergadering heeft aangenomen.

2. Algemene opmerkingen

2.1. Het Comité stemt in met het richtlijnvoorstel, dat bedoeld is om de vorming van ozon in de hoogste troposfeer en de uitstoot van broeikasgassen (N₂O) een halt toe te roepen en zo het milieu te ontzien.

2.2. Juist met het oog op dit effect van N₂O-emissies moet volgens het Comité worden gewezen op de rol die deze maatregel kan spelen om de in Kyoto gesloten overeenkomsten in praktijk te brengen.